

Міністерство науки і освіти України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Кафедра філософії і педагогіки

Методичні рекомендації
організації та проходження
передатестаційної практики
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 034 Культурологія
Освітньо-професійної програми «Культурологія»

Дніпро
2022

Методичні рекомендації організації та проходження передатестаційної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 034 Культурологія, Освітньо-професійної програми «Культурологія» / О.П. Годенко-Наконечна, Н.Ю. Тарасова / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2022. 13 с.

Методичні рекомендації регламентують:

- підготовку до виконання кваліфікаційної роботи здобувача освітньо-професійної програми Культурологія;
- загальні вимоги щодо організації передатестаційної практики здобувача освітньо-професійної програми Культурологія;
- програму передатестаційної практики здобувача освітньо-професійної програми Культурологія;
- літературу та інформаційні джерела для проведення передатестаційної практики здобувача освітньо-професійної програми Культурологія;
- порядок звітності та оцінювання звіту з передатестаційної практики здобувача освітньо-професійної програми Культурологія.

Методичні рекомендації призначені для успішного проходження передатестаційної практики здобувачами освітньо-професійної програми Культурологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 034 Культурологія. Створено для надання допомоги та рекомендацій студентам в процесі їх підготовки до виконання кваліфікаційної роботи та проходження передатестаційної практики відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Культурологія». Виконання запропонованих рекомендацій дозволить студенту спланувати свою професійну діяльність у напрямку опанування літератури за темою дослідження, визначення відповідних методів та методології культурологічного дослідження, отримати досвід рефлексивного та аналітичного підходу до дослідження обраної культурологічної проблеми, сформулювати вміння планувати та організувати виконання дослідження, виявляти проблему або невирішені питання та ставити задачі дослідження для виконання кваліфікаційної роботи.

Затверджено на засіданні навчально-методичної комісії за спеціальності 034 Культурологія (протокол № 1 від 31.08.2022 р.)

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ:

– **Годенко-Наконечна Олена Петрівна**, доктор філософії з культурології (кандидат мистецтвознавства), професор кафедри філософії і педагогіки, гарант освітньої програми «Культурологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

– **Шабанова Юлія Олександрівна**, професор, доктор філософських наук, зав. кафедрою філософії і педагогіки;

– **Піщанська Вікторія Миколаївна**, професор, доктор культурології, професор кафедри філософії і педагогіки.

– **Осипов Анатолій Олександрович**, професор, доктор філософських наук, професор кафедри філософії і педагогіки;

– **Тарасова Наталія Юріївна**, доцент, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії і педагогіки;

– **Пазиніч Юлія Миколаївна**, доцент, кандидат політичних наук, доцент кафедри філософії і педагогіки.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Передатестаційна практика є невід'ємною складовою процесу підготовки студентів (здобувачів вищої освіти) освітньо-професійної програми «Культурологія» у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» та спрямована на розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми культурології, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Передатестаційна практика є важливою та обов'язковою ланкою освітнього процесу і дає змогу забезпечити набуття фахових компетентностей здобувачам вищої освіти для успішного працевлаштування на українському та міжнародному ринках праці та подальшого навчання в магістратурі. Для забезпечення практики здобувачів вищої освіти університет встановлює форми і методи співробітництва з організаціями, підприємствами, установами тощо, що здатні створити умови для реалізації програми практики. Проходження практики має забезпечити умови формування професійної компетентності для роботи у відповідних інституціях (закладах культури і освіти; установах сфери мистецтва, творчості, розваг; громадських організаціях, владних структурах).

Передатестаційна практика є завершальним етапом навчання та передуює виконанню здобувачами вищої освіти кваліфікаційних робіт. Вона передбачає узагальнення й удосконалення здобутих ними знань, практичних умінь і навичок, оволодіння професійним досвідом з метою їх підготовки до навчання в магістратурі або подальшої самостійної трудової діяльності.

Проводиться переддипломна практика відповідно до навчального плану та графіку освітнього процесу здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Культурологія» у 8-му семестрі та триває два тижні.

Переддипломну практику здобувачі вищої освіти проходять за умови успішного виконання навчального плану та здачі усіх заліків й іспитів. Здобувачі вищої освіти направляються на практику наказом ректора університету.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики - сформувати у студентів професійні компетентності, необхідні для вирішення складних спеціалізованих завдань та практичних питань світоглядного, пізнавального, ціннісного, соціального характеру у культурології, що передбачає застосування основних культурологічних знань та теорій, а також методології дослідження гуманітарних наук. У процесі переддипломної практики студенти мають здобути практичні уміння і навички застосування адекватних методів, підходів та способів обґрунтування культурологічних ідей та концепцій за темою кваліфікаційного дослідження.

Завдання передатестаційної практики:

- закріпити теоретичні знання з вивчених дисциплін;
- ознайомитися з необхідною першоджерельною та дослідницькою літературою за темою кваліфікаційної роботи;
- визначити мету та завдання кваліфікаційної роботи;
- визначити структуру та логіку послідовності здійснення роботи;
- отримати консультації, рекомендації тощо від керівників (стейкхолдерів) за базою практики;
- усвідомити місце, значення та можливості реалізації бакалавра культурології в закладах за місцем проходження практики (потенційним місцем працевлаштування).

БАЗИ ПРАКТИК

КЗК «Дніпровський художній музей» Дніпровської міської ради
Дніпропетровський національний історичний музей ім.

Д.І.Яворницького

КЗК «Дніпровський будинок мистецтв» Дніпровської міської
ради

Дніпровська обласна філармонія ім. Л.Когана

КЗВО «Академія неперервної освіти» ДОР»

КЗК «Дніпропетровська академія музики імені М. Глінки» ДОР»

КЗК «Дніпропетровський фаховий мистецько-художній коледж
культури» ДОР»

Управління культури, туризму національностей і релігій
Дніпропетровської ОДА

Мала академія наук учнівської молоді

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Київський національний університет культури та мистецтва

Миколаївський національний аграрний університет

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

ІНТЕГРОВАНІ ВИМОГИ ДО ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Передатестаційна практика інтегрує компетентності здобувача вищої освіти, що визначені в освітньо-професійній програмі «Культурологія» та демонструють рівень професійної підготовки бакалавра за спеціальністю 034 «Культурологія»:

Результати навчання:

РН1 Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію

РН2 Аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру

- PH3 Створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації
- PH4 Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури і мистецтва, їх проявів та форм існування
- PH5 Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів
- PH6 Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій
- PH10 Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу
- PH11 Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації
- PH12 Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань
- PH16 Визначати, формулювати та аргументувати власну громадянську та професійну позицію щодо актуальних суспільних питань
- PH17 Розуміти матеріальну та духовну цінність об'єктів культурної спадщини різних історичних періодів та культурних ареалів, зокрема України та Придніпровського краю

Компетентності здобувача вищої освіти, відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 034 Культурологія та Освітньо-професійної програми «Культурологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, розроблені кафедрою філософії і педагогіки НТУ «Дніпровська політехніка»

Загальні компетентності за стандартом вищої освіти

- ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу
- ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ЗК3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК5 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
- ЗК6 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
- ЗК7 Здатність працювати автономно
- ЗК8 Здатність працювати в команді
- ЗК9 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК10 Здатність спілкуватися іноземною мовою

- ЗК11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- ЗК12 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Спеціальні компетентності за стандартом вищої освіти

- СК1 Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію
- СК2 Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури в українському та міжнародному контекстах
- СК3 Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів
- СК4 Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо)
- СК5 Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства
- СК6 Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів
- СК7 Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів
- СК8 Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвіллієві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу
- СК9 Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів
- СК10 Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології
- СК11 Здатність організувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології
- СК12 Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації

Спеціальні компетентності з урахуванням особливостей освітньої програми

СК13 Здатність до культурологічного аналізу та оцінки творів різних видів мистецтва

СК14 Здатність ініціювати та реалізовувати культурні проекти, скеровані на розвиток місцевих спільнот

СК15 Здатність до розробки тематики та проведення екскурсій, презентацій на місцевому культурному матеріалі

СК16 Здатність застосовувати культур-філософські підходи до осмислення специфіки культурних процесів Придніпров'я в практичній соціокультурній діяльності на місцевому рівні

СК17 Усвідомлення філософських принципів формування соціокультурної діяльності

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ:

Результати передатестаційної практики відповідно до освітньо-професійної програми «Культурологія»

PH 11 Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію

PH 12 Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань

В результаті проходження передатестаційної практики студент набуває наступні практичні навички:

- вміння визначати проблему та обґрунтовувати її актуальність в дослідженні;
- вміння адекватного добору дослідницьких методів та методології роботи;
- навички збирати, опрацьовувати та узагальнювати дослідницький та першоджерельний матеріал щодо обраної тематики кваліфікаційної роботи
- вміння складати план дослідження та визначати логіку послідовності дослідницьких етапів
- вміння проводити пошук дослідницьких задач;
- навички наукової дискусії та наукового спілкування з фахівцями з філософії;
- вміння обґрунтовувати, доводити та дискурсивно викладати результати дослідження

Для опанування системою практичних умінь та вирішення певних задач діяльності при здійсненні виробничих функцій студент повинен:

- виконувати індивідуальне завдання, видане керівниками практики та кваліфікаційної роботи;
- вести щоденник практики;
- на підставі опрацювання навчальної та наукової літератури обґрунтовувати висновки, надавати професійні рекомендації, застосувати знання при формуванні заходів щодо вирішення сучасних проблем культурології;
- вміти проводити оцінку соціокультурних процесів та виявляти актуальні питання та запитані сучасністю проблеми;
- вміти використовувати сучасні інформаційні ресурси для здійснення досліджень;
- вміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень;
- збирати і систематизувати матеріали для виконання кваліфікаційної роботи;
- володіти необхідними практичними навичками працювати самостійно (кваліфікаційна робота), вміти отримувати результат у рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату;
- оформити звіт з проходження передатестаційної практики, затвердити його у керівника практики від підприємства, завірити печаткою і отримати письмовий відгук про результати проходження практики.

Під час проходження практики студент має можливість реалізувати свій професіональний потенціал і зарекомендувати себе як фахівець, здатний самостійно вирішувати актуальні культурологічні завдання, проявляти набуті навички планування й прогнозування ефективності заходів, спрямованих на дослідження актуальних питань для сучасного світогляду.

КЕРІВНИЦТВО ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНОЮ ПРАКТИКОЮ

Практика студентів проводиться під безпосереднім контролем керівників практики від університету.

Керівники практики:

- забезпечують проведення всіх організаційних заходів перед початком та впродовж практики;
- керують поточною роботою студентів під час практики;
- видають завдання для самостійних навчально-дослідних робіт;
- контролюють дотримання дисципліни студентів під час практики;
- перевіряють звіти студентів з практики, приймають залік;
- надають завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо вдосконалення практики.

Керівник практики контролює відповідність виконання завдань програмі практики, перевіряє правильність запису у щоденнику, хід виконання індивідуального завдання і збору матеріалів.

Керівник практики від закладу (бази практики) призначається з числа провідних спеціалістів відповідного напрямку наказом по підприємству. Він організує і контролює роботу студента відповідно до програми практики. Після закінчення практики керівник надає письмовий відгук, що додається у звіт про практику.

Порядок навчання визначається правилами внутрішнього трудового розпорядку на підприємстві.

Для виконання завдань практики студенти зобов'язані:

- отримати у керівника практики інструкції щодо програми проведення практики та оформлення всіх необхідних документів;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою і рекомендаціями керівника практики;
- оформити звіт, підписати його у керівника практики;
- своєчасно представити звіт.

ПРОГРАМА ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ

1. Ознайомлення із завданнями та змістом передатестаційної практики
2. Ознайомлення з методикою майбутньої роботи, порядком ведення щоденника практики, спостережень і нотаток, збору й обробки матеріалів тощо
3. Складення календарного, індивідуального плану виконання завдань передатестаційної практики
4. Ознайомлення із вимогами до щоденнику спостережень
5. Вивчення структури бази практики, її функціональних підрозділів та виробничих завдань
6. Організація та проведення експертизи соціокультурних запитів суспільства та визначення проблеми, що потребує культурологічного осмислення
7. Вивчення стану питання в культурологічній літературі щодо проблематики кваліфікаційної роботи
8. Обробка та інтерпретація результатів аналітичної роботи
9. Узагальнення результатів практики
10. Оформлення звіту та інших документів щодо передатестаційної практики

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту підписаного і оціненого безпосередньо керівником від університету.

Письмовий звіт разом з щоденником практики, подається на рецензування керівникові практики від університету.

Комісія зі складу керівників практики приймає звіт у терміни, що визначені наказом на практику (але не пізніше ніж протягом тижня після її закінчення). Диференційована оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента. У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умови отримання негативної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії студент відраховується з університету.

Проходження практики оцінюється у вигляді подання студентом звіту щодо відвідування установленого закладу та формами роботи, які були ним здійснені в цих закладах.

Максимально студент може набрати 40 балів за відвідування бази практик та 60 балів за звіт.

За відвідування закладу:

40-31 балів – систематичне відвідування всіх визначених закладів (офлайн та онлайн) з проведенням необхідної роботи відповідно характеру закладу.

30-21 балів – фрагментарне відвідування всіх визначених закладів (офлайн та онлайн) з проведенням необхідної роботи відповідно характеру закладу.

20-15 балів – фрагментарне відвідування деяких визначених закладів (офлайн та онлайн), незначні недоліки у проведенні необхідної роботи відповідно характеру закладу.

14-1 бал – фрагментарне відвідування деяких визначених закладів (офлайн та онлайн), значні недоліки у проведенні необхідної роботи відповідно характеру закладу.

0 балів – студент не відвідував закладів

За складання звіту з практики:

60-50 балів – звіт повністю відповідає вимогам щодо його оформлення та змістовно повністю висвітлює процес та результати практики (можливі несуттєві зауваження).

49-35 балів – звіт переважно відповідає вимогам щодо його оформлення та змістовно переважно висвітлює процес та результати практики.

34-19 балів – у звіті є суттєві помилки і недоліки стосовно вимог щодо його оформлення та висвітлення змісту.

18-1 бал – звіт поданий, але практично не відповідає вимогам щодо змісту та формі.

0 балів – студент не надав звіт

ПОЛІТИКИ

Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка".

<http://surl.li/alvis> У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams.

Політика щодо перекладання

Звіти, які надано керівнику для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перекладання відбувається із дозволу директора ІГСН у разі поважної причини, підтвердженої документально.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Брюховецька О. Методичні рекомендації для написання курсових та кваліфікаційних робіт зі спеціальності культурологія. [Електронний ресурс] / Київ: [НаУКМА], 2018. 21 с. Режим доступу: URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/14851>

2. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень, – К.: Право, 368 с.

3. Євтушенко М., Хіжняк М. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. – К. Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.

4. Медвідь В., Данько Ю., Коблянська І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) – К.: Університетська книга, 2020. - Кількість сторінок 219 с.

5. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

6. Салов В.О., Шабанова Ю.О., Ільченко О.Н. Створення навчальної літератури для вищої школи : посіб. для наук.-пед. працівників. – Д. : НГУ, 2014. – 205 с.

7. Шабанова Ю.О. Системний підхід у вищій школі: підруч. для студ. магістратури/ Ю.О. Шабанова; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – Д.: НГУ, 2014. – 120 с.